

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

*Затверджено на засіданні кафедри соціальної
педагогіки та соціальної роботи
(протокол № № 23 від 17.11.2023 р.)*

**РОБОЧА ПРОГРАМА ІСПИТУ
СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ**

галузь знань	23 Соціальна робота
спеціальність	231 Соціальна робота
освітня програма	<u>231.00.03 Моніторинг і оцінка соціальних програм</u>
інститут, факультет відділення	Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти

2023–2024 навчальний рік

Форма опису програми іспиту

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи
Програма іспиту з дисципліни «Сучасні стратегії надання соціальних послуг»
V курс
Спеціальність «Соціальна робота»
Освітня програма 231.00.03 Моніторинг і оцінка соціальних програм
Форма проведення: тестування на платформі https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=27094
Тривалість проведення: 1 година 20 хвилин
Максимальна кількість балів: 40 балів
Критерії оцінювання: тестові завдання – правильність відповіді на питання; теоретико-практичне завдання – чіткість, повнота та розгорнутість відповіді, визначення основних понять; творче осмислення набутих теоретичних знань, уміння використовувати теоретичні знання під час практичних завдань; практичне завдання – технологічна та методична грамотність, точність виконання практичного завдання. Оцінка за іспит виставляється автоматично програмою ADTester в електронному курсі на платформі https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=27094
Орієнтовний перелік питань: I. Теоретичні завдання: <ol style="list-style-type: none">
1. Сутність соціальної послуги як форми надання соціальної підтримки в соціальній роботі.
2. Розкрийте сутність складних життєвих обставин
3. Співвідношення понять «соціальне обслуговування», «соціальна послуга», «соціальна допомога», «соціальне втручання», «соціальна технологія».
4. Види соціальних послуг.
5. Отримувачі та надавачі соціальних послуг.
6. Стратегії та моделі надання соціальних послуг.
7. Процес надання соціальної послуги.
8. Інтерпретація складних життєвих обставин, їхніх чинників, видів соціальної допомоги та методів надання соціальних послуг особі, яка опинилась у складних життєвих обставин, в психодинамічній теорії соціальної роботи.
9. Інтерпретація складних життєвих обставин, їхніх чинників, видів соціальної допомоги та методів надання соціальних послуг особі, яка опинилась у складних життєвих обставин, в когнітивно-біхевіористичній теорії соціальної роботи

10. Інтерпретація складних життєвих обставин, їхніх чинників, видів соціальної допомоги та методів надання соціальних послуг особі, яка опинилась у складних життєвих обставин, в системній теорії соціальної роботи
11. Інтерпретація складних життєвих обставин, їхніх чинників, видів соціальної допомоги та методів надання соціальних послуг особі, яка опинилась у складних життєвих обставин, в радикальному підході до соціальної роботи
12. Інтерпретація складних життєвих обставин, їхніх чинників, видів соціальної допомоги та методів надання соціальних послуг особі, яка опинилась у складних життєвих обставин, в моделі кризового втручання і соціальної роботи
13. Інтерпретація складних життєвих обставин, їхніх чинників, видів соціальної допомоги та методів надання соціальних послуг особі, яка опинилась у складних життєвих обставин, в орієнтованій на сильні сторони клієнта моделі соціальної роботи
14. Оцінка проблем і потреб отримувачів як компонент надання соціальної послуги.
15. Структура і взаємозв'язок проблем, потреб і складних життєвих обставин людини.
16. Індикатори та методи оцінювання проблем і потреб отримувачів послуг.
17. Процедура оцінки проблем і потреб отримувачів соціальних послуг.
18. Становлення системи соціальних послуг в Україні.
19. Чинна нормативна база надання соціальних послуг в Україні.
20. Інтерпретація понять «соціальна послуга», «складні життєві обставини» у вітчизняному законодавстві.
21. Види соціальних послуг, передбачені законодавством України.
22. Базові соціальні послуги в Україні.
23. Процедура надання соціальної послуги згідно українського законодавства.
24. Ведення випадку отримувача соціальної послуги згідно українського законодавства.
25. Стандарти соціальних послуг в Україні.
26. Система надання соціальних послуг в Україні
27. Суб'єкти надання соціальних послуг в Україні.
28. Надавачі соціальних послуг в Україні.
29. Уповноважені органи у сфері надання соціальних послуг в Україні
30. Отримувачі соціальних послуг в Україні.
31. Проблеми та тенденції розвитку системи надання соціальних послуг в Україні.
32. Сучасні інноваційні моделі та методи надання послуг соціального догляду і обслуговування.

33. Сучасні інноваційні моделі та методи надання послуг соціальної підтримки (інтеграції, адаптації, супроводу).
34. Сучасні інноваційні моделі та методи надання послуг соціальної профілактики.
35. Сучасні інноваційні моделі та методи надання послуги консультування.
36. Сучасні інноваційні моделі та методи представництва інтересів і посередництва.
37. Сучасні інноваційні моделі та методи надання послуг кризового втручання.
38. Основні етапи впровадження інноваційної послуги.
39. Адміністрування надання соціальних послуг.
40. Забезпечення життєздатності соціальної послуги.
41. Моніторинг та оцінювання надання соціальних послуг.

II. Завдання практичного характеру:

1. В громаді К значно збільшилась частота випадків насильницьких злочинів і хуліганства серед молоді. Зростає кількість продажів алкогольних напоїв, все частіше молодих людей помічають в стані дивного збудження, поширеними є підозрілі вечірки, на які збираються великі групи хлопців і дівчат. В місцеву клініку все частіше потрапляють молоді люди в стані наркотичного сп'яніння. Групи дівчат у вечорі виїжджають у сусіднє велике місто та повертаються лише зранку. Все це відбувається на фоні закриття єдиного у селищі виробничого підприємства, падіння попиту на культури, що вирощують місцеві жителі на власних земельних ділянках. У громаді немає місць проведення вільного часу окрім кафе та барів, погані санітарні умови, біля селища знаходиться звалище, яке всіх дратує смородом.

Визначте форми і методи оцінювання потреб жителів громади в соціальних послугах. Виокремте групи жителів громади, що потребують особливої уваги при наданні соціальних послуг. Обґрунтуйте необхідність для кожної групи певних соціальних послуг та сучасних моделей їхнього надання

2. В громаді К значно збільшилась частота випадків насильницьких злочинів і хуліганства серед молоді. Зростає кількість продажів алкогольних напоїв, все частіше молодих людей помічають в стані дивного збудження, поширеними є підозрілі вечірки, на які збираються великі групи хлопців і дівчат. В місцеву клініку все частіше потрапляють молоді люди в стані наркотичного сп'яніння. Групи дівчат у вечорі

виїжджають у сусіднє велике місто та повертаються лише зранку. Все це відбувається на фоні закриття єдиного у селищі виробничого підприємства, падіння попиту на культури, що вирощують місцеві жителі на власних земельних ділянках. У громаді немає місць проведення вільного часу окрім кафе та барів, погані санітарні умови, біля селища знаходиться звалище, яке всіх дратує смородом.

Виокреміть групи жителів громади, що потребують соціальних послуг. Обґрунтуйте необхідність надання кожній із цих груп певних соціальних послуг та моделі, які при цьому варто застосовувати. Розробіть стратегію впровадження соціальних послуг в громаді: оберіть тип стратегії та напишіть стратегічний план

3. В громаді К значно збільшилась частота випадків насильницьких злочинів і хуліганства серед молоді. Зростає кількість продажів алкогольних напоїв, все частіше молодих людей помічають в стані дивного збудження, поширеними є підозрілі вечірки, на які збираються великі групи хлопців і дівчат. В місцеву клініку все частіше потрапляють молоді люди в стані наркотичного сп'яніння. Групи дівчат у вечорі виїжджають у сусіднє велике місто та повертаються лише зранку. Все це відбувається на фоні закриття єдиного у селищі виробничого підприємства, падіння попиту на культури, що вирощують місцеві жителі на власних земельних ділянках. У громаді немає місць проведення вільного часу окрім кафе та барів, погані санітарні умови, біля селища знаходиться звалище, яке всіх дратує смородом.

Виокреміть групи жителів громади, що потребують соціальних послуг. Обґрунтуйте необхідність надання кожній із цих груп певних соціальних послуг та моделі, які при цьому варто застосовувати. Розробіть стратегію впровадження соціальних послуг в громаді: оберіть тип стратегії та напишіть стратегічний план

4. Ольга, 34 роки, розлучена, має двох дочок (15 і 9 років), сина 6 років. Проживає разом з дітьми в трикімнатній квартирі на 5 поверсі 5-поверхового панельного будинку. Засуджена на 2 роки за скоєння домашнього насильства. Ольга, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, нанесла важкі тілесні ушкодження своїй середній дочці. Старша дочка викликала швидку допомогу, а лікарі повідомили про випадок в поліцію. Ольга – друга дитина своїх батьків. Батько зловживав алкогольними напоями, міг напідпитку побити дружину і дітей. Батьки

розлучилися, коли їй було 9 років. Мати дотримувалася авторитарного стилю виховання, часто і багато в чому звинувачувала Ольгу. Сама Ольга відчувала свою провину у розлученні батьків. Ольга – двічі була одружена. Вперше вийшла заміж в 19 років. Перший чоловік – батько старших дітей – зловживав алкогольними напоями, через що Ольга з ним і розлучилась. Вдруге одружилась в 28 років, проте з чоловіком (батьком молодшої дитини) не склалися стосунки, подружжя часто сварилися, доходило до бійок, розлучилися через два роки після шлюбу. Обидва чоловіки виплачують аліменти, проте участі у вихованні дітей не беруть. За останні 3 роки роки Ольга двічі міняла роботу. Проте остання робота не задовольнила її як із точки зору зарплати, так і умов, часу, взаємовідносин з колегами. На даний момент не працює. Останнім часом стала зловживати алкогольними напоями. Сім'я проживає у поганих побутових умовах. Квартира потребує термінового ремонту, Взимку температура знижується нижче норми, погане опалення і стан комунікацій, висока вологість, грибок на стінах. Через це у дітей і Ольги – часті застудні захворювання. Проте самостійно провести ремонт Ольга не може. Випадок з побиттям дитини стався на фоні пригніченого емоційного стану жінки, викликаного побутовими негараздами, невдачами у особистому житті та на роботі.

Які соціальні послуги необхідно надати людині або сім'ї, що опинилась в даній СЖО. Які види допомоги необхідні людині в рамках запропонованих соціальних послуг. Якими є критерії якості надання даних послуг отримувачу, представленому у випадку

5. Петро, 39 років, страждає на біполярний розлад. Петро проживає у великому селі у власному домі разом із матір'ю. Постійної роботи не має. Займається домашнім господарством, періодично має тимчасову роботу, підробітки, збирає у сусідньому лісі на продаж дрова та металобрухт. Отримує пенсію за інвалідністю. Психічний розлад проявився в 19 років під час навчання на першому курсі університету, на фоні тривалої стресової ситуації, викликаній особистісними взаємостосунками. Після тривалого лікування у психіатричних лікарнях та амбулаторно (на початку припускали параноїдальну шизофренію, згодом – біполярний розлад) повернувся до звичайного життя, закінчив вищу освіту за спеціальністю «Соціальна робота». Роботу за спеціальністю не знайшов, пробував працювати в різних місцях (зокрема, будівельником, охоронцем), проте ніде довго не затримувався, тривалі особисті стосунки, спроби одружитися теж не склалися.

Починаючи з 28 років систематично (декілька раз на рік) стали відбуватися загострення розладу. Під час них Петро може кудись далеко поїхати без певної цілі, роздавати гроші та цінності, робити безглузді покупки, вступати в конфлікти. Декілька разів мати насильно його відправляла до психоневрологічної лікарні, поступову і до певної міри прийняв діагноз, приймає підтримувальне лікування, під час загострень сам звертається до лікарні, пройшов декілька курсів у реабілітаційному центрі. Сім'я має присадибну ділянку і господарство, отримує гроші за оренду земельного паю. Мати працює та отримує пенсію. Взаємовідносини Петра з матір'ю напружені, чоловік саме її звинувачує у тому, що з ним сталося, періодично пробує жити окремо, надовго його не вистачає. Петро має декількох друзів, проте в селі у нього репутація дивака та «психа». Дуже ерудована особа, із широким колом інтересів, багато читає художньої та філософської літератури

Які соціальні послуги необхідно надати людині або сім'ї, що опинилась в даній СЖО. Які види допомоги необхідні людині в рамках запропонованих соціальних послуг. Якими є критерії якості надання даних послуг отримувачу, представленому у випадку

6. Іван, 18 років, студент індустріального коледжу. Засуджений на 5 років за хуліганство і грабіж. В стані алкогольного сп'яніння разом з приятелем вступив в сварку з випадковим перехожим, побив його та забрав сумку з документами і грошима. Проживає з матір'ю в однокімнатній квартирі. Батько покинув сім'ю ще до його народження. У вихованні сина участі не брав. Мати працює прибиральницею. Матеріальний статок сім'ї нижчий за середній. Сім'я Івана проживає у спальному районі із «поганою» репутацією. Хлопець вивчає радіосправу, у вільний час працює продавцем у ларьку. Є друзі, проте до асоціальних угруповань не належить. Зустрічається з дівчиною. Нещодавно дізнався про її вагітність. Збирався одружитися, покинути навчання та знайти собі постійну роботу для забезпечення власної сім'ї.

Які соціальні послуги необхідно надати людині або сім'ї, що опинилась в даній СЖО. Які види допомоги необхідні людині в рамках запропонованих соціальних послуг. Якими є критерії якості надання даних послуг отримувачу, представленому у випадку

7. Спираючись на стандарт надання соціальної послуги **соціального супроводу сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах,**

визначте: основні категорії отримувачів даної послуги, їхні проблеми і потреби; види та форми надання допомоги, передбачені даною послугою; основні результати надання даної послуги та її можливий вплив на життєдіяльність отримувачів даної послуги, проблеми, що можуть виникнути в процесі надання даної послуги і завадити її ефективному впровадженню та шляхи подолання таких проблем.

8. Спираючись на стандарт надання соціальної послуги **денного догляду**, визначте: основні категорії отримувачів даної послуги, їхні проблеми і потреби; види та форми надання допомоги, передбачені даною послугою; основні результати надання даної послуги та її можливий вплив на життєдіяльність отримувачів даної послуги, проблеми, що можуть виникнути в процесі надання даної послуги і завадити її ефективному впровадженню та шляхи подолання таких проблем.
9. Спираючись на стандарт надання соціальної послуги **догляду вдома**, визначте: основні категорії отримувачів даної послуги, їхні проблеми і потреби; види та форми надання допомоги, передбачені даною послугою; основні результати надання даної послуги та її можливий вплив на життєдіяльність отримувачів даної послуги, проблеми, що можуть виникнути в процесі надання даної послуги і завадити її ефективному впровадженню та шляхи подолання таких проблем.
10. Спираючись на стандарт надання соціальної послуги **консультування**, визначте: основні категорії отримувачів даної послуги, їхні проблеми і потреби; види та форми надання допомоги, передбачені даною послугою; основні результати надання даної послуги та її можливий вплив на життєдіяльність отримувачів даної послуги, проблеми, що можуть виникнути в процесі надання даної послуги і завадити її ефективному впровадженню та шляхи подолання таких проблем.
11. Спираючись на стандарт надання соціальної послуги **підтриманого проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю**, визначте: основні категорії отримувачів даної послуги, їхні проблеми і потреби; види та форми надання допомоги, передбачені даною послугою; основні результати надання даної послуги та її можливий вплив на життєдіяльність отримувачів даної послуги, проблеми, що можуть виникнути в процесі надання даної послуги і завадити її ефективному впровадженню та шляхи подолання таких проблем.
12. Спираючись на стандарт надання соціальної послуги **соціального**

супроводу сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, визначте: основні категорії отримувачів даної послуги, їхні проблеми і потреби; види та форми надання допомоги, передбачені даною послугою; основні результати надання даної послуги та її можливий вплив на життєдіяльність отримувачів даної послуги, проблеми, що можуть виникнути в процесі надання даної послуги і завадити її ефективному впровадженню та шляхи подолання таких проблем.

13. Спираючись на стандарт надання соціальної послуги **профілактики**, визначте: основні категорії отримувачів даної послуги, їхні проблеми і потреби; види та форми надання допомоги, передбачені даною послугою; основні результати надання даної послуги та її можливий вплив на життєдіяльність отримувачів даної послуги, проблеми, що можуть виникнути в процесі надання даної послуги і завадити її ефективному впровадженню та шляхи подолання таких проблем.

14. Спираючись на стандарт надання соціальної послуги **соціальної адаптації**, визначте: основні категорії отримувачів даної послуги, їхні проблеми і потреби; види та форми надання допомоги, передбачені даною послугою; основні результати надання даної послуги та її можливий вплив на життєдіяльність отримувачів даної послуги, проблеми, що можуть виникнути в процесі надання даної послуги і завадити її ефективному впровадженню та шляхи подолання таких проблем.

15. Спираючись на стандарт надання соціальної послуги **соціальної інтеграції випускників інтернатних закладів**, визначте: основні категорії отримувачів даної послуги, їхні проблеми і потреби; види та форми надання допомоги, передбачені даною послугою; основні результати надання даної послуги та її можливий вплив на життєдіяльність отримувачів даної послуги, проблеми, що можуть виникнути в процесі надання даної послуги і завадити її ефективному впровадженню та шляхи подолання таких проблем.

16. Розробіть стратегію впровадження певної інноваційної соціальної послуги для **осіб похилого віку** в умовах територіальної громади: доведіть актуальність впровадження певної послуги в громаді взагалі або серед певних груп жителів громади (цільових груп послуги); розкрийте суть послуги; доведіть відповідність цієї послуги проблемам даної групи отримувачів; сформулюйте мету та очікувані результати впровадження послуги; опишіть основні етапи впровадження послуги; визначте

ресурси, необхідні для впровадження послуги, та джерела їх надходження; сформулюйте критерії ефективності впровадження послуги, засоби моніторингу і оцінювання її впровадження.

17. Розробіть стратегію впровадження певної інноваційної соціальної послуги для **дорослих осіб з інвалідністю** в умовах територіальної громади: доведіть актуальність впровадження певної послуги в громаді взагалі або серед певних груп жителів громади (цільових груп послуги); розкрийте суть послуги; доведіть відповідність цієї послуги проблемам даної групи отримувачів; сформулюйте мету та очікувані результати впровадження послуги; опишіть основні етапи впровадження послуги; визначте ресурси, необхідні для впровадження послуги, та джерела їх надходження; сформулюйте критерії ефективності впровадження послуги, засоби моніторингу і оцінювання її впровадження.

18. Розробіть стратегію впровадження певної інноваційної соціальної послуги для **молодих людей із числа дітей-сиріт, що розпочинають самотнє життя після інтернатного закладу** в умовах територіальної громади: доведіть актуальність впровадження певної послуги в громаді взагалі або серед певних груп жителів громади (цільових груп послуги); розкрийте суть послуги; доведіть відповідність цієї послуги проблемам даної групи отримувачів; сформулюйте мету та очікувані результати впровадження послуги; опишіть основні етапи впровадження послуги; визначте ресурси, необхідні для впровадження послуги, та джерела їх надходження; сформулюйте критерії ефективності впровадження послуги, засоби моніторингу і оцінювання її впровадження.

19. Розробіть стратегію впровадження певної інноваційної соціальної послуги для **сімей, що виховують дитину з інвалідністю** в умовах територіальної громади: доведіть актуальність впровадження певної послуги в громаді взагалі або серед певних груп жителів громади (цільових груп послуги); розкрийте суть послуги; доведіть відповідність цієї послуги проблемам даної групи отримувачів; сформулюйте мету та очікувані результати впровадження послуги; опишіть основні етапи впровадження послуги; визначте ресурси, необхідні для впровадження послуги, та джерела їх надходження; сформулюйте критерії ефективності впровадження послуги, засоби моніторингу і оцінювання її впровадження.

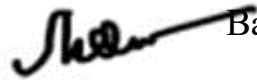
20. Розробіть стратегію впровадження певної інноваційної соціальної послуги для **сімей внутрішньо переміщених осіб** в умовах

територіальної громади: доведіть актуальність впровадження певної послуги в громаді взагалі або серед певних груп жителів громади (цільових груп послуги); розкрийте суть послуги; доведіть відповідність цієї послуги проблемам даної групи отримувачів; сформулюйте мету та очікувані результати впровадження послуги; опишіть основні етапи впровадження послуги; визначте ресурси, необхідні для впровадження послуги, та джерела їх надходження; сформулюйте критерії ефективності впровадження послуги, засоби моніторингу і оцінювання її впровадження.

Виконуючий обов'язки завідувача
кафедри соціальної педагогіки та
соціальної роботи
Екзаменатор

Світлана САПІГА

Вадим ЛЮТИЙ